

C. S V E T O.
nii Tranquilli
XII CAESARES. *Amstera.*

ACCESSERVNT:

HENRICHI LORITI
GLAREANI, PATRICII
Claronensis, in eundem Annota-
tiones, nunquam ante-
hac editæ.

Cum Cæs. Maiest. gratia &
priuilegio.

BASILEAE, PER HEN-
ricum Petri, 1560.

Quam fœda sit super-
bia.

lua per eiusdem diaboli inuidiam hominem post
dirum Angelorum lapsum è Paradiso pepulit, ac
in has lachrymas in hoc omnium erumnarum er-
gastulum conclusit. Eadem superbia hominem in
hac miseria constitutum ita sepe occæcavit olim,
atq; etiamnum hodie multos occæcat, ut obliti suæ
imbecillitatis, ad id dementiæ uenerint, ut se Deos
crederent, ac adorari pateretur: imò quidam etiã,
homines ut se adorarent, coegerunt. O admiran-
dam mentis cæcitatem, imò ô ingentem stulticiam
ac temeritatem: Homini, miserrimo animalculo,
quo non est aliud calamitosius, ad hoc dementiæ
deuentum esse, ut morti omni momento subiectus,
se Deum crederet, ac adorari permitteret, ab eo,
qui sepe melior, sepe honore dignior fuerit? Nõn
ne hoc monstro simile est? Atqui dicet aliquis, Nõ-
dum audimus, quò tandem uelis. Dicam, dicam in-
quam, sed inconditè, attamen ut intelligar.

Enarraturus sum emunctissimæ naris authorè
C. Suetonium Tranquillum, qui uitam scripsit xii
(quid nominis adiungam?) Cæsarum? Si Cæsar
à cædibus dictus est, ut quidam perhibent Gram-
matici, uerè Cæsarum adiunxero. Quid si dicam
xii Latronum? mentiar ne in Nerone, Tiberio,
Caligula ac reliquis? Quid si dicam uitã xii mon-
strorum? Ut ipse Trāquillus de Caligula dicere au-
sus est. Quid si plusquam monstra eos appellitem?

Quæ enim monstra tantas clades mortalibus attulere, atq; unus Iulius? nocens sanè sidus uniuerso mundo: ut ante eum Magnus ille Alexander, Pellea Philippi propago. Calydonius aper scilicet in Aetolia, aut in Nemeæ sylua Herculis trophæum leo, plura hominibus detrimenta attulere? non herculè. Apagesis, hic meritò quis clamet. Tu Diuos Cæsares môstra facis? Quis ferat hæc? Non times ipsorum diuinitates, & ultionũ flagella? Vt nucis incensæ crepitum timeo. Egoni illos monstra facio? Ipsi se, nec quisquam alius eos monstra fecit. At Diui sunt. Quis eos Diuos fecit? Merita illorum. Quæ merita? Atrocitas, auaritia, Barbarica tyrannis, cædes, crudelitas, dementia, fastus, furta, gula, ira, inuidia, immanitas, libido, rapinæ, stupra (iam spiritus me deficit). Hæc sunt præclara horum Cæsarium opera. Rursus dicet aliquis: In hisce nonne aliquid boni fuit? Fortassis. At tam parũ in plerisq; ut id ad uitia comparatum, semper minimum fuerit. Ad quod ostendendum, statuamus inquam ante oculos nostros primum illorum Iulium Cæsarem, insigne, si dijs placet, magnorum uiro- rum, ut quidam scripsere, exemplum. Age age uide totum quod de eo scripsit Suetonius uolumen. emoriar, si non ad unum omnes eius tituli habent perniciosam ambitonem, hoc est desiderium ad id quod nactus est, nempe Imperium per summũ ne-

*fas quesitum, per ciuium suorū sanguinē, ac Rei-
 publicæ oppreſſionē euertere, ut regnet ſolus. Ad-
 de aliud in humanum genus meritū. Vndecies cen-
 tena millia, non connumeratis ciuibus, armis ceci-
 dit. Quid uobis uidetur de hoc in mortale genus
 merito? Adde iuuenile dedecus, quòd à Bithyniæ
 rege Nicomede ſupratus: adde furta, tria millia
 auri pondo in Conſulatu ſuo ex ærario clam ſur-
 repta, ac tantum inaurati æris repositū. Adde om-
 nia fana ac templa in Gallia ſpoliata, oppida ſe-
 ctionibus uendita ob nullam culpam, ſed ob præ-
 dam, ut de eo hic noſter ſcripſit Suetonius. Deniq;
 adde immenſam illam proſuſionem in meretrices,
 ædificia, arcam pro foro extruendo, & mille alia
 quæ de animoſiſſimo hoc corruptore Authores cõ-
 memorarunt. Accedat anguſtus ille Auguſtus,
 omnium Principum maximus, omniū Principum
 infeliçiſſimus. Qui ſi nihil unquam mali feciſſet a-
 liud, quàm quod in triumuiratu ſuo, cum duobus
 inſignibus latronib. inito, Ciceroni exitio fuit, in-
 ter malos numerari meruit. Sed longè maius pecca-
 tum fuit, quando priuignum Tiberium coegit, ut
 proſtitutam ipſius filiam Iuliam, abdicata ac reie-
 cta Agrippina uxore, ex qua iam liberos habebat,
 duceret. Vnde in domū Iuliam omne dedecus, om-
 nis deinceps calamitas irrepiſit, ac Tragica illa exē-
 pla, plena omnis crudelitatis, ac monſtroſæ libidi-*

nis nata sunt. Tiberius enim in omne prolapsus flagitium, Caligula, Claudio ac Neroni omnium nequitiarum fons rectissimè dicitur. Verùm hæc omnia ex Iuliæ prostitutæ nuptijs, & Augusti immodico in suum sanguinem affectu ortum habent. Sed ita natura cõparatum est, ut quanto simius sordidiores, tanto cupimus uideri honoratiores. Iunius ille puer, cuius auus fuerat argentarius, ad stipulator pater, & reliqua apud Ciceronem, antiquissimi ac nobilissimi stemmatis uideri uoluit, & ab ipso auctoritatem capere priuignum. Sed mirè sicè administrauit Imperium, ac ex lateritia urbe marmoreã fecit: ita enim gloriari solebat. Audio. Deus hoc fecit, neq; Romanorum, neq; ipsius Augusti meritis: sed quia in pace nasci uoluit humani generis redemptor CHRISTVS, Esaiæ II. Augustus scilicet ipse, de cuius miseria 7 libro Plinius cumulatissimè differit, tantam rerum molem illo imbelli corpore rexisset? Verùm de illo, cum multa alia pessima referre possemus, loqui destinam: qui cum pessimus fuerit, longè tamen peiores post se, culpa tamen ipsius, reliquit, uera hominũ monstra. Quid enim de Tiberio dicam? hucero so in omnem inuidiam animo, quo nihil unquã sicutius toto terrarum orbe, nihil nocentius, nihil turpius uixit. De eo sanè, quod uix latinè dixeris, nostra lingua ornatissimè dici poterit: Ein abgsempfter,

gſimpſter, eerloſer, znichtiger bößwicht. Si licet
 græca immiſcere latinis, ſæpe etiam apud non in-
 telligentes græca: cur non liceat inferere Celtica
 ac Germanicæ non minus uetustæ linguæ uerba,
 apud intelligenteis? Sed pudet plura de eo Diuo: di-
 xiſſem libentius, von dem leidigen Tüffel. Produ-
 catur Caligula Imperator, merdoſus ille puſio,
 Das ſchantlich phyſickgüçkly, pudeda Germani-
 ci Cæſaris progenies. ut uerum ſit, quod prouer-
 bio dici ſolet: Heroum filij noxæ. Ex æquo ridicu-
 lus hic, atq; Tiberius fuit, crudelis ac prodigus in
 ſummo. Itaq; nihil ſatis contumelioſe in eum dici
 poteſt: ſuperat enim omne conuicium eius impro-
 bitas, nequicia ac ſtulticia. Claudium, porcum
 illum ſtolidum, ^{et} boletum, quo perijt, leuiorem ac
 inaniorem, cum ſua Meſſalina, omnis libidinis por-
 tento, ac Agrippina, ſclerata illa uenefica, dua-
 bus Charybdibus ac Scyllis, tranſeo. Arripite mi-
 hi quæſo Neronem, illum bipedum omniũ nequiſ-
 ſimum, cuius iniquitas ac ſclera etiã pueris et mi-
 lierculis nota ſunt, uix dignus qui abs quoquã no-
 minetur: ideoq; et hic tranſmittendus, unã cum Gal-
 ba, Othone ac Vitellio, tribus Plutonij Cerberi ca-
 pitibus. Cui enim monſtro potius comparabuntur
 belluones illi, bibones, comedones, lurchones, ab-
 domines, uentres, braſſer, ſchlemmer, pſuſer, ſchlu-
 cker? Veſpaſianus ac filius eius Titus eximi po-
 terant,

terant, si pater non auaritiæ infamia, filius non Berenices ac Spadonum amore laborasset. Deniq; si Domitianus teterrima belua utriusq; famâ ac decora non deturpasset: in quo uno Domitiano tantum scelerum fuit, ut cū omnibus ante se flagitiosis Cæsaribus certare potuerit. Hi inquam, (quomodo digne nominabuntur?) hi inquam humanarum rerum alastores, id est nocentissimæ pestes, quibus modis nacti sint Diuorum titulos, iure super omnia miranda mirum uideri potest. Cogitet secum optimus quisq; in animo, ac diligenti examine perpendat, quomodo in hanc cecitatem peruenire unquã mundus potuerit, ut huiusmodi portenta pro Dijs coleret, ac adoraret, etiamnum in scabiosa pelle obambulanteis, ac in humanis degenteis. Nam de Hercule, Theseo ac Libero patre, et quibusdam alijs, qui multa in hominum genus bona cõtulisse dicuntur, minus mirum uideri poterat, quando nemo in bene meritos ingratus uideri uelit. Nimirum magna et occulta aliqua tenebrarũ potestas fuit, quæ ad hoc cecitatis homines compellere potuit. Eodem Sapientiæ libro, cap. 14. narrantur aliquot cause idololatriæ: sed non est dubium, conniumente Deo ob hominum scelera, potuisse hæc humani generis hostem, diabolum: uerum Christi aduentu eius potestas concidit. Miratur non uno in loco Cicero, qui ante Christum aliquot annis uixit, qua-